

**KÖVETKEZŐ
SZÁMUNK
TARTALMÁBÓL:**

• Különös éjszakai látogatók • Falvaink és városaink a történelem tükrében • Jókai és Feszty emlékkiállításra készül a Duna Menti Múzeum.

dunatáj

VI. évf.
2. szám
1995.
Január 13.
3 korona

MAGYAR NYELVŰ REGIONÁLIS HETILAP

Útiköltség híján — nemzetközi díj nélkül...

Szegényebbek vagyunk a templom egerénél!?

Tartozunk az igazságnak azzal, hogy az átalakulással járó megannyi fájó gazdasági-társadalmi problémában fuldokló kis hazánkról is tudomást szerez Európa fejlettebb fele, s ez olykor egy-egy nemzetközi díj, vagy elismerés odaítélésében is megnyilvánul. Feszülhetne például a mellünk a büszkeségtől, hogy a közelmúltban európai szintű kitüntetésben részesült a Duna Menti Múzeum, amely a muzeológia terén való-

ban országhatárokat is túllépő eredményeket ér el, csak hogy az örömből jócskán vegyült ürmös is... Ezt az élet írta tanmesét adjuk közre az alábbiakban, amely — képletesen szólva — arról szól, hogy a szegény embert józan eszéért, okosságáért megjutalmazzák ugyan, de egy fél garas nem sok, annyi pénze sincs az utazásra, hogy átvegye fáradozásának méltó jutalmát.

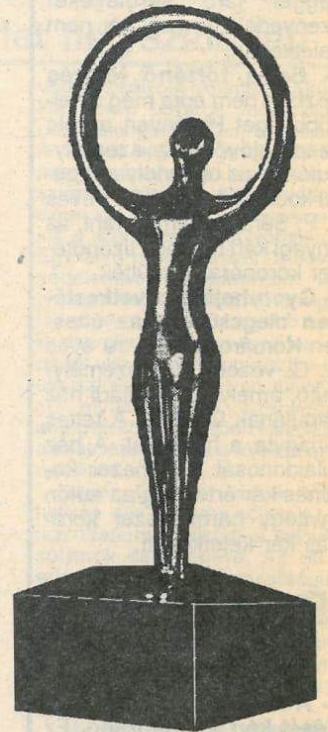
A történet azzal kezdődött, hogy az elmúlt év decemberében angol nyelvű levelet kézbesített a posta a Duna Menti Múzeumnak, amelyben egy Edicoín nevű, Madridban székelő nemzetközi kiadó arról értesíti a címzettet, hogy eddigi tevékenységének elismeréseként dollárban is kifejezhető pénzjutalommal „kísért” nemzetközi díjazásban részesül. Volt is öröm a múzeumban, hiszen a számunkra oly távoli Hispániában is tudnak rólunk és elismeréssel méltatják a régészek, történészek, néprajzosok, művészettörténészek — hadd ne so-

roljam tovább — nemzedékeinek közel 110 éves munkásságát.

Egy kissé „savanyú a szőlő ábrázattal” szemléljük Csütörtöki József mérnök, a Duna Menti Múzeum igazgatója társaságában azt a színes fényképet, amelyen a nemzetközi díjat jelképező négy kilogramm súlyú és 41 centiméter magas, kezét összekulcsoló bronz szobor látható, amely önkéntelenül is az Oscar-díj figurájára emlékeztet. Vajon elkerül-e valaha is Komáromba ez a tiszteletre méltó elismerés? Erre az aggó kérdésre keressük a választ a múzeum igazgatójával, aki

többek között a következőket mondja:

— Eddigi magas színvonalú munkánkat méltatva a levélben azt tudatták velünk, hogy amennyiben az elmúlt év december végéig levélben vagy faxon közöljük, részt veszünk — az idén január 28–29-én Madridban megrendezésre kerülő díjátadási ünnepségen, úgy ötven százalékos kedvezményt kapunk a repülőjegyre. A meghívó egyébként két személyre szól, s a részvételi díj 3600 dollár. Talán mondanom sem kell, hogy ez számunkra horroribilis összeg, de — amint később kiderült — a kulturális minisztérium számára is. Igaz, azt írták, hogy a háromnapos madridi találkozás gazdag programot ígér,

Ilyen lenne, ha átvehetné a múzeum a díjat

nem szólva a díjjal járó szoborról, oklevélről és mintegy 1600 dollárról, továbbá arról a lehetőségéről, hogy egy rangos nemzetközi idegenforgalmi magazinban ingyen és bérmentesen egy oldalnyi terület biztosítanak számunkra a bemutatkozásra. Egyéb, a díjazottak iránt megnyilvánuló „apróbb” fi-

(Folytatás a 2. oldalon)

Szép, de haszontalan

A gyengébb nemről gyakorta cinikusan nyilatkozó férfiatársaink egyebek mellett előszeretettel idézgetik a mondást: Nőknél logikát ne keress! Ezt ügyintéző tapasztalataink alapján így módosíthatjuk: A hivataloktól logikát ne várj! Bizonyíték milderre az új személyazonossági igazolvány, melynek tetszetős külseje az egyedüli erénye. Hátránya viszont, hogy szinte semmilyen személyi adatot nem tartalmaz a legalapvetőbbeken kívül, s amit mégis, pontatlanul.

Ez azt eredményezi, hogy ügyintézőskor egy bőrdöndnyi iratot kell magunkkal cipelnünk (születési anyakönyvi kivonat, házasságlevél, gyermekek születési bizonyítványa, munkaviszony igazolása, stb.), mivel ezen adatok feltüntetését nem tartották fontosnak az új szlovák személyazonossági igazolvány megszerkesztői. De ez még nem minden. A lakcímról ugyanis nem feledeztek meg, sőt, újítottak is a feltüntetésében. Az eddig külön rovatban vezetett telekszámot az utcanév után jegyzik a házszámnal párosítva. Namármost ebben

a telekszámot a tömbház száma követi, viszont nem tartották fontosnak a lakás számának megjelölését. Így egy akár tizenkétemeletes ház valamennyi lakójának megegyezik a lakcíme. Hogy ez mennyi keveredést okozhat, felesleges részletezni. Arról már nem is szólva, hogy az új személyazonossági igazolványban feltüntetett lakcím természetesen nem egyezik a korábban kiállított iratainkban szereplővel. Most már egyéb sem hiányzik, mint hogy kitalálják, módosíttassuk ezeket is ilyen ésszerű módon. De ne adjunk ötleteket, mert képesek meg-

William Henry Davies A tél szépsége

Ugye, szép a tavasz, mikor
rügy születik s madár dalol?
S ha daluk némul, szép, ugye,
nyáron a méh- s virág-zene?
És nem szép, ha elmúlt a nyár,
hogy a levél, lehullva már,
cipőnk orránál kavargog
vagy sarkunkban ireg-forog?
Most tél van, beállt a patak;
sétálgatok a fák alatt:
öles hóban áll mindegyik,
odvukban mókus aluszik,
s bármily kicsiny az ág, a gally,
mindent fehér szírom takar.
Köszöntelek, tél! Te szépitéd,
nagy virággá te építéd
ezt a fát, ötven fekete
karját fehérrel vonva be,
míg a gallyakra millió
kis fehér kesztyűt húz a hó.

Szabó Lőrinc fordítása

Közúti balesetek

• **Gázolósos baleset** történt Gútán. Megállás közben lecsúszott a Vaz személyautó tengelykapcsolójának pedáljáról a 20 éves Z. N. lába, s ennek következtében kocsijával elütötte az ötvenéves I. N. gyalogost, aki hétnyolcnapos munkaképtelenséggel járó sérüléseket szenvedett. Anyagi kár nem keletkezett.

• **Balra történő letérés** közben nem adta meg az elsőbbséget Hetényen a vele szembejövő Vaz személyautónak az ugyanolyan típusú kocsin közlekedő 21 éves J. P. Sérülés nem történt, az anyagi kárt mintegy tizenötezer koronára becsülték.

• **Gyorshajtás következtében** megcsúszott az üttesten Komáromban a 19 éves A. G. vezette Vaz személyautó, amely egy családi ház kapujának ütközött. A tettes elhagyta a helyszínt. A ház tulajdonosát háromezer koronás kár érte, míg az autón mintegy harmincezer koronás kár keletkezett.

Rendőrségi hírek

• **A lakosság közreműködését kéri a rendőrség.** Ez év január 5-én este 18 és 23,30 óra között ismeretlen tettes ellopta Komáromban a Nagy Károly utcai lakótömb 34-es bejárata előtti parkolóba a KNC 07 08-as rendszámú 135-ös Škodát, amelyben rádiótelefon is volt. A tulajdonost 240 ezer korona érte.

• **Erőszakosság büntetett követte el** S. P. 36 éves ógyallai lakos, akit az éjszakai órákban nem akartak beereszteni a 34 éves G. S. lakásába. A férfi egy vasdoronggal betörte a lakás üvegezett ajtaját, majd egy késsel éleveszélyesen megfenyegette a tulajdonosnőt.

• **Autótolvajt keres a rendőrség.** Ismeretlen tettes a december 29-ről 30-ra virradó éjszakán ellopta a KNA 39 59-es rendszámú Vaz 2103-mas személyautót, amely Komáromban, a Gazda utcában parkolt. A tulajdonost harmincezer koronás kár érte.

• **Súlyos testi sértés** körülményeit vizsgálja a rendőrség. J. P. 42 éves úgyallai lakos előzetes vita után késsel rátámadt a 34 éves A. K.-ra, akit mellbe szúrt. A sértett 14–21 napi munkaképtelenséggel járó sérüléseket szenvedett.

Hús Vladimír százados

Dünnyögök, tehát vagyok...

Üvegviszaváltás, óh!

Az vesse rám az első követ, akinek az eddigiek során ne lennének bosszantó tapasztalatai az üvegviszaváltást illetően. Mert azzal még nem lenne baj, hogy vásárláskor annak rendje és módja szerint az esetek többségében betétet kell fizetnünk az üvegpalackokért. Ez az összeg a pénztárnál való fizeteskor olykor számottevően nyom a latba, de egy rendesen, uram bocsá! tisztességesen működő kereskedelemben ez még nem lenne akadály, hiszen — elvben — az üvegek visszaválthatók. Elvben, mondom, mert olyankor önti el az embert a keserűség, amikor a szatyrokban, táskákban és miégyebekben fáradtságosan visszacipelt palackokat ilyen, olyan és amolyan kizáró okokra hivatkozva nem veszik vissza az üzletekben. Olykor még ma is meglep az üvegviszaváltással megbízott boltoskisasszonyok leleményessége. Az igazsághoz tartozik, hogy az ilyen esetek többségében magánkézben lévő üzletekről van szó, amelyeknek az „üveg-biznisz” szerény, de biztos többletjövödelmet biztosít. Sajnos tisztességtelenül. A nem is olyan régen még lépten-nyomon szapult és egyre gyérülő állami boltokban ritkábban érik az embert ilyenféle bosszúságok. Tudom, hogy itt és most nem az üveg-

viszaváltás körüli visszaélések számítanak a legfőbb problémának, de mindenképpen itt lenne az ideje annak, hogy ezen a téren is tiszta vizet öntsünk a pohárba, akarom mondani a visszaváltandó palackokba.

„...és az utca tiszta, tiszta kosz!”

Hofi Géza örökértékű és még sokáig időszerű slágerének vissza-visszatérő sorai jutnak az eszembe, valahányszor meglátom, miként gyülemlik változatlanul Komáromban a „Szemetet lerakni tilos!” feliratú táblák ellenére a szemét a nem is olyan régen a közterületeken itt-ott még elhelyezett konténerek helyén. Most ne mondja senki „illetékes” emberfia, hogy a városban a szemét elszállításának és tárolásának tonnánkénti díja négyszáz, vagy ki tudja mennyi korona. Ha alulnézetből, ha úgy tetszik a béka feneké alól szemlélem a dolgokat, egy olyan mód fele számítási műveletet is el kellene végezni, hogy a környezetvédelem szempontjából mi olcsóbb: közteherként továbbra is vállalni a nagy szemétkonténerek tartalmának az időszakos elszállítását, vagy eltűnni és elszervezni, hogy lépten-nyomon eláraszt majd bennünket az úton, útfélen odahagyott szemét.

N. I.

Szegényebbek vagyunk a templom egerénél!?

(Befejezés az 1. oldalról)
gyelmességekről már nem is szólva.

— És mikor indul az a bizonyos madridi repülőjárt?

— Azért a kását, bármilyen izletes, nem eszik olyan forrón — válaszolja kissé keserű szájjal az igazgató. — Ne értsék félre, nem amiatt keserünk, hogy nem utazhatunk el Madridba, bár szívesen megtennénk. Erre sajnos az ország jelenlegi gazdasági helyzete miatt nincs mód. Az a baj, hogy mindmáig kétséges, hogy a díj, amelyben részesültünk, eljut-e valaha Komáromba.

— Kifejtené ezt kissé bővebben?
— A kulturális minisztériumban rövid fontolgatás után kerek-perec megmondták, ilyen jellegű utazásra

sajnos nincs pénz. A kulturális miniszternek is írtunk névre szóló levelet, hogy legalább egy embernek illele elutaznia a díjátadásra, ami ugye 1800 dollárba kerülne. A miniszter nagyon udvarias válaszlévelében fejezte ki jókívánságait, gratulált is a nemzetközi elismeréshez, de az útiköltségre ő sem tudott pénzt biztosítani. Különböző utakon ezután hazánk madridi nagykövetségéhez fordultunk, a diplomáciai külképviselet valamelyik tagja talán átvehetné nevünkben a díjat...

S megint ki kell ábrándítani az olvasót. A nagykövetség felvette ugyan a kapcsolatot a díjat adományozó nemzetközi kiadóval, de mihelyst közölték embereinkkel, hogy bizonyára ők is megjelennek a díszvacsorán, amely személyenként „potom” 120 dollárba kerül, kútba

esett az egész.

— Egy szó mint száz: van is díj, mégsincs díj?

— Valahogy így állunk, de még mindig van némi remény arra, hogy valamiként mégis eljutt Komáromba. Tudomást szerezünk ugyanis arról, hogy a Kulturális Tervezőintézet is ugyanezen díjban részesül. Furcsa mód ők jóval hamarabb kapták meg az erről szóló külföldi levelet, s így volt idejük, hogy az útiköltség fedezésére és más kiadásokra szponzor találganak.

A komáromi múzeum képviselője tehát nem lesz jelen a madridi díjátadási ünnepségen, s most már csak azért szurkolhatunk, hogy kiadják a másik szlovákiai kitüntetésnek a Duna Menti Múzeumot megillető díjat.

Szomorédés történet, nemde?!

(német)

OLVASTA MÁR?

Tavaly olvasóink figyelmébe ajánlottunk egy sorozatot, amely a Hogyan lássuk? címet viseli. Első kötetként napvilágot látott Jenny Randall, a nemzetközi híru ufókutató „UFÓ” című munkája, amely — a sorozat címéhez híven — éppen abban segít az érdeklődő olvasóknak, hogy képesek legyenek megkülönböztetni a hamisított, az esetek többségében tudományosan már leplezett, azonosítatlan repülő objektumokról készült fényképfelvételeket azoktól a képektől, amelyek kiállták a tudományos, számítógépes képelemzések próbáját. Nem kisebb feladatra vállalkozott Peter Underwood, Nagy-Britannia Szellemklubjának elnöke a *Szellemek* című, száz színes és fekete-fehér fényképpel illusztrált kötetében. Tudjuk, hogy a ködös Albion klasszikus hazája a szellemeknek és kísérteteknek, amelyek az idegenforgalom érdeklődésének felkeltése és fenntartása szempontjából sem elenyésző „reklámfogások”. Am akár hiszünk a kísértetek létezésében, akár tagadjuk a túlvilági létet, immár tény és valóság, hogy számtalan olyan — többségében fotókkal is alátámasztott — dokumentum áll rendelkezésünkre, amely a lélek halhatatlanságát bizonyítja a mulandó porhüvely, a test felett. A matematika, pontosabban a valószínűség-számítás nyelvén szólva egy a tízhez annak az esélye, hogy egy átlagos életkorú ember — tekintet nélkül arra, hogy a földkerekség melyik országában él — szellemmel találkozzon. Aki hátrorogatót kísértettörténeteket vár, ne vásárolja, ne olvassa el ezt a könyvet. Pénzt és időt takarít meg. Szerzőjének nem is ez a célja. Könyvével abban segít az olvasónak, hogy ha a jelenlegi „észérvel” megmagyarázhatatlan élményben lesz része, tudja — amennyiben ez lehetséges —, lélekjelenlétét megőrizve mire figyeljen.

A szellemvilág és az azonosítatlan repülő tárgyak létének, vagy nemlétének egy közös nevezője van. Történetesen az, hogy a jobbára még ma is tagadja létezésüket a materialista, azaz anyagelvű tudomány. A kérdés eldöntésében csupán az a „zavaró”, hogy igenis vannak olyan fényképfelvételek, mégpedig ugyancsak szép számmal, amelyek — enyhén szólva — az azonosítatlan repülő tárgyak és a szellemek, ha úgy tetszik kísértetek léte mellett szólnak.

N. I.

Hogyan szerezzünk lovat?

Lovas nemzet a magyar, ósá páink szórén megülve érkeztek az Ételközbe. Manapság ugyan egyre kevesebbet láthatunk belőlük, viszont ha a szabadban kószálnak, akkor tudhatjuk, hogy bizony valahonnan megszótktek. Imely határában P. Pál látalt egy szabadon legelésző lovat, amelyről feltételezte, hogy L. Gyula tulajdona. Kantárszáron fogta, s elvezette Naszvadra a kóbor patást. Az egykedvűen baktató ló békésen túrte, hogy bekössék az istállóba, L. Gyula pedig meg is köszönte a szíveséget. Csak azt felejtette el közölni a ló megtalálójával, hogy neki éppenséggel semmi köze nincs ehhez a lóhoz. Ugy gondolta, hogy ahol egy van, ott eifér kettő is. Az alkalmi lótolvaj nem sokáig örülhetett véletlen szerencséjének, mert időközben jelentkezett a ló valódi tulajdonsa, akinek csaknem tízezer koronás kára keletkezett. L. Gyula ellen bünyvéri eljárás indult.

Kanadai és szlovák természetvédők nemzetközi összefogása

Az ég királynőjének megmentéséért

1. rész: Anyala tudományos kísérlet helyszínébe lett

A fekete varjú bőrbe bújt gonosz varázsló kiragadta a királykisasszony kezéből a gyémántgyűrűt, s vészjósló károgással szállt a magasba. Amikor az aranyszőrű táltos nyergében ülő királyfi vadászsólyommá változott. A nyílvesztő gyorsaságát megszegyentítő sebességgel vette üldözőbe a varjú-varázslót, aki haszta-

lan próbált elmenekülni előle. Megragadta éles karmaival, csőrével pedig belemart áldozatába. A varjú élettelenül zuhant a mélybe, a tollruházatból egy pillanatra előbukant a gonosz varázsló arca, majd semmivé lett. S amint a varázsló kilehelte gonosz lelkét, egyszeriben csicseregni kezdtek a madarak, virágba szökhettek a fák, a királykisasszony és daliás megmentője pedig hét országra szóló lakodalmat csapott...

vértjét is sólyom ékesítette, a középkori királyi udvarok vadászatainak pedig elengedhetetlen segítőtje lett. A foglyul ejtett sólymok idomítása még a század elején is nagyúri passzióknak számított. Napjainkban viszont két kezünkön megszámolhatjuk a szabadon élő sólyompárokat. Egyszerű a magyarázat: a növényvédelemben alkalmazott vegyi anyagok felhalmozódnak a rágcsálók szervezetében. Legfőbb természetes ellenségeik, a ragadozó madarak viszont őket fogyasztva vagy elpusztulnak, vagy olyan súlyos belső elváltozásokat szenvednek, amelyek következtében elszűkülnek a tojásvezetékek, s a tojók nem tudnak fialni.

A filmforgatás befejeződött, a kosztümök várfákra kerültek, a színészek arcáról lemosták a sminket, a világosítók kamionokba hordták a vezeték-kigyókat, reflektorokat. Marian Galovič mérnök is hazakészülődött. Hűségese társa, a főszerepet játszó vadászsólyom csendesen figyelte, ahogy a „gazdi” rakodik. Néha ugyan megrázta sarkantyújára kötött parányi csöngőjét, azután türelmesen tűrte, hogy fejére húzzák a szemvédőt. Bekerült a kablókába, majd felberregett az autóból elindult hazafelé, Anyalára.

A Komáromi járás egyik legkisebb települése, szinte karnyújtásra Érsekújvártól, olyasmivel büszkédkedhet, ami Európában egyedülálló, sőt még a tengerentúlon is felfigyeltek rá. Itt van Galovič mérnök magánbirodalma, a sólymástelep.

— Nyolcéves voltam, amikor a pozsonyi állatkert sólymásklubjának tagja lettem. Magam sem tudom, hogy miért éppen a ragadozó madarak „hódítottak” meg ennyire, talán méltóságuk, rendkívüli képességeik, intelligenciájuk ragadott meg. Az érettségi után a nyitrai főiskolán állattenyésztést tanultam. A diploma megszerzése után visszatértem az állatkertbe, de valahogy nem tudott lekötni az irodai munka. Egy kis szerencsével azután bekerültem a miloticei sólyomtelepre. Csészlovákiában akkoriban csak itt folyt ragadozómadár-tenyésztés. Öt évet dolgoztam náluk, azután gondoltam egyet, fizetetlen szabad-ságot vettem ki és elutaztam Hamburgba, Németország egyik legismertebb sólyomtelepére. Apólként dolgoztam, hogy minél közelebb lehessenek a madarakhoz. Azután visszajöttem Anyalára, ahol érzésem szerint beagadtak az emberek. Megszokták különlegemet, s amikor egy öreg házat a saját elképzelésem szerint alakítottam át, kiderült, hogy ugyanúgy szeretnek, mint én őket. Volt aki hegesztett, más a villanyvezetékét húzta be, akadt aki az udvar átalakításában segédkezett. Hát, így készült el az én „birodalmam” — neveti el magát Galovič mérnök, majd így folytatja: — Nem vagyok milliomas, amit létrehoztam, azt magamnak köszönhetem, s talán annak a szívósságnak, amit madaraimtól tanultam.

A parányi ház minden négyzetcentimétere alaposan ki van használva. Kis konyha, parányi társalgó egy öreg kéményből átalakított kandallóval, no meg a hálószoba, ahonnan hova is nyílina kilátás, ha nem a sólyomkretrekre.

Magá az udvar gyékénysövény-nyel kerített, több részre tagolt. Pázsit fedi, benne kőlapok. Egymástól paravánnal elválasztott rekeszek tagolják, amelyek alja kavicssal borított. Középen egy facölöp, mellette itató, s a facölöpön mozdulatlan-ságba meredve az ég királynőjének is nevezett sólyom. Fenséges tartással, szemében enyhe megvetéssel mért végig bennünket, akik esti pihenőjét megzavartuk. Mindegyik re-

keszben egy-egy csodálatos példány. Az elkerített udvar másik részében röptetővel ellátott kretrecek állnak, ahol sólyompárok nőnek.

— Ivarérett korukban költenek, fiókáikat visszatelepítjük a természetbe. Hazánkban az egyik legveszélyeztetettebb állat éppen a sólyom, amelyet kipusztulás fenyeget. Mind a kerecsensólyom, mind a vándorsólyom a legszigorúbban védett madaraink közé tartozik, s tartásuk minisztériumi engedélyhez kötött. Ilyen engedélyem Szlovákiában egyedül nekem van, s ennek köszönhetem, hogy bekapcsolódhattam a FALCO programba — magyarázza.

Attilának, Isten ostorának harci

Barangolás Komárom vármegyében

FALVAINK ÉS VÁROSAINK A TÖRTÉNELEM TÜKRÉBEN (5.)

Ekel, magyar falu s András háza hajdani helységgel összeolvadva, határos nyugotról Olcsával, északról Megyericscsel, keletről ugyan Megyericscsel és Fel-Aranyossal, délről nagy Keszivel, Szántó s Róczháza pusztákkal Komáromhoz 2 mfnyi távolságra. Határa 6935 holdra terjed, melynek egyharmada szántóföld, harmada kaszáló, harmada legelő, de van 20 holdnyi szőlője is, mely 400–500 akó eltartható józamatú bort és gyümölcsöt terem. Földje csak kis részben homokos és szikes, nagyjából minden gabonanemet bőven megtermő fekete agyag. Legelőjén sok mocsáros és lapályos hely van. Népeisége 798 lélek, kik közt ref. férfi 212, nő 206, kath. férfi 192, nő 163; zsidóférfi 3, nő 2; 92 nemes család, 9 kézműves, u.m. 1 kovács, legényével; 1 csizmadia, 1 asztalos, 4 takács. Mind a reformátusoknak, mind a katolikusoknak saját anyaszentegyházuk és iskolájuk van. A reformátusok papja jelenleg a derék Hetényi János, magyar académiái rendes tag s többször koszorúzott költő. Birtokosok: Milkovics, Zámory, Csorba, Pázmány, Csontos, Csepely, Gerdenics, Nagy, Szigethy, Sárközy, Hollósy, Domonkos, Lély, Somody, Kovácsy, Bese, Baranyay,

Ghyczy, Hetényi nemes családok.

E helység 1797-ben és 1819, 1823, 1838 években leégett, de szorgalmas és iparkodó lakosai e gyakori tűzveszélyek által el nem pusztulván, szépen felépítkeztek.

1500. bizonyos peres tárgyban Némái Kolos János, Bakó Péter és Ferencz ellen embere által ellenmondás tétellett. 1667. Némái Kolos János magvaszakadtával Thury György királyi adományt nyert. 1607. Somlay György hitvese Kulcsár Orsolya egy telket elzálogosít. 1607. Szentgyörgyi György hitvese Ivány Anna és Ivány Boldizsár részjóságukat Pázmány Ferencznek elzálogosítják. 1609. Páthy Katalin az ekeli jószágából kikapott leánynegyed felett testvérét Páthy Miklóst nyugtatványozza. 1613. Thury Ferencz fél jobbágytelket Kulcsár Orsolyának 16 évre elzálogosít. 1634. Thury Ferencz özvegye 3 telket Tóthi Lengyel Jánosnak enged át. 1700. Ordódy Klára, Katalin és Pongrácz Katalin egész Ekel iránt erőltető pert indít gróf Eszterházy János hitvese Öcskay Magdolna és Ferencz fia ellen. 1723. Csák János saját részét Keller Adámra s a Csehyekre ruházta át. 1726. Morócz Krisztina nemesi telkeit, melyeket a Csák családról örök áron bírt, Újlaky

Ferencznek adja el. 1728. Fűsy János saját részét Ajnal Adámnak engedti át, — ugyanezen évben Csorba Ferencz és János, mint Fűsy Erzsébet mint örökös el másfél udvarteleket, többek között ellenmondása ellen beigtattatnak. 1752. Csorba János ellenmondási okadó pert indít, Végh Ferencz özvegye Mészáros Judit, Belesics özvegye Hajnal Magdolna, továbbá Baranyay István és Ferencz, s végre Szarka András és György ellen, mely pert azonban a felperes elveszté. 1781. Muray Ferencz magvaszakadtával, ennek része iránt, a királyi ügyész, Csécsy István özvegye Muray Anna ellen pert kezdvén, ez barátságosan megszüntetett. 1804. Milkovics család leányága a férfig ellen új osztályt pert indít. 1720. Vörös-Vendég György saját részét Újlaky Ferencznek adja el. 1748. A Kulcsár családbeliek bizonyos ősi udvarteleket iránt előintés mellőzte miatt, erőltető pert kezdvén, Hajnal Adám és Csécsy István ellen, e pert szerencsésen megnyerték.

Hoffkirchen komáromi várkapitány idejében, minő szomorú véget ért itt Száky János református lelkész, Komárom leírásánál előadtuk.

Fényes Elek:

Komárom vármegye 1848

—ml—

Horoszkóp

VÍZÖNTŐ (I. 21. – II. 20.) Legfőbb gondja az egészségére legyen! Ne strapálja agyon magát, sétáljon, mozogjon sokat, szedjen különböző vitaminokat. Gondolkodjék el azon, nem lenne-e érdemes megpróbálkozni a vegetariánizmussal? Pénteken próbáljon meg vállalkozni, eredményes lesz!

HALAK (II. 21. – III. 20.) Menjen szórakozni, ápolja kapcsolatait! Egy társas összejövetelen eltalálhatja Ámor mézbe mártott nyila. Munkahelyén bizonytalanságot érez. Semmilyen fontos kérdésben ne engedje, hogy döntésre kényszerítsék. Kérjen gondolkodási időt! Fogadja el az embereket olyannak, amilyenek.

KOS (III. 21. – IV. 20.) A legnagyobb figyelmet a családi, otthoni egyensúly megőrzésére kell fordítania. Ne engedjen nagyobb változásokat, azok rossz hatással lehetnek karrierjére. Az egészsége javul. Pihenjen, lazítson! Ez persze nem azt jelenti, hogy feladatait ne hajtsa végre, hanem azt, hogy rangsorolja őket.

BIKA (IV. 21. – V. 20.) A legfontosabb ezen a héten a barátság. Legyen jó viszonyban kollégáival, felettésem! Társasági élete elég zsúfolt, sok öröme ad alkalmat. Egészségi állapota kifogástalan. Szerencseszámai: 6, 61, 69, 74, 90, szerencsenapjai: kedd és szerda.

IKREK (V. 21. – VI. 21.) Ön minden rettentően lassú. A gyors elfáradás ellen nagyszerű módszereket lehet bevetni. A természetgyógyászati szakkönyvek tele vannak hasznos tanácsokkal. Fogadja meg őket!

RÁK (VI. 22. – VII. 22.) Ön minden sarokban ellenséget keres, ha kőb macskát lát az utcán, azt hiszi, lehallgatókészülék van mindenhoá beépítve. A paranoia ellen van gyógyszer, s ez a józan, okos partner szerelme. Hallgassa meg az ő érveit, okfejtését!

OROSZLÁN (VII. 23. – VIII. 23.) Manapság érzékenyebb a sokheti átlagnál. Fél az erős szenvedélytől, károsnak ítéli, ugyanakkor vágyódik utána. Ne rettegjen az ismeretlentől! A héten találkozik valakivel, akinek a tekintetében megtalálja a legmagasabb rendű gyönyör ígérését. Ne szalassza el az alkalmat!

SZŰZ (VIII. 24. – IX. 23.) Nem lett volna szabad valótlant állítania! Lehet, hogy formálisan igaza lesz, de mindenki előtt világos, hogy nem mondott igazat. Próbálja meg jóvátenni, amit elhibázott. Jó lesz, ha odafigyel partnere problémáira. Tapintattal minden nehézségen úrrá lehet lenni.

MÉRLEG (IX. 24. – X. 23.) Ez a hét a csendes építkezés ideje. Az eredmény később érik be. Utazáskor gyakran otthon felejt valamit. Sohase forduljon vissza az elfelejtett holmikért, a visszafordulás elrontja az utazás hasznát.

SKORPIÓ (X. 24. – XI. 22.) Remek lehetőséget kap, hogy terveit valóra váltsa, teljesítsa. Egészsége nem a legmegfelelőbb, kerülje a stresszhelyzeteket, és amikor csak teheti, pihenjen!

NYILAS (XI. 23. – XII. 21.) A pénzért keményen meg kell dolgoznia. A társasági élet ön körül mostanában nem a leggyümölcsözőbb, ne erőltesse a sikert! Ha nem figyel, partnerkapcsolata erősen labilissá válhat. Szerencseszámai: 5, 23, 46, 67, 81, szerencsenapja: hétfő és szerda.

BAK (XII. 22. – I. 20.) Ne hamarodja el döntéseit, és akkor anyagi helyzete javulni fog. Ne reagáljon elutasítóan a jóindulatú kritikákra! Hallgassa meg őket, és ha vannak bennük használható elemek, használja fel ezeket döntései korrekciójában!

M Ű S O R A J Á N L A T

SZOMBAT

Budapest 1

5.30 Falutévé, 6.00 Nap-kelte, 8.00 Jó reggelt adj, Istenem!, 8.10 Gyermekfilmek, 9.10 Kapcsolj bel!, 11.00 A napsugár nyomában, 11.30 Mérföldkövek, 12.05 Képzelt opera, 12.55 Műsoroló, 13.20 Natura magazin, 13.55 RÉS, 14.00 A Maros, 14.35 Garfield és barátai, 15.00 Tomi, a megfagyott gyermek (magyar), 16.30 X-ídő, 17.15 Márkás történi-ák, 17.30 Nyitott száj, 18.25 Szerencsekerék, 19.05 Gyereksarok, 19.30 Hírek, 20.08 Telesport, 20.25 Lucinda Smith magánhárborúja (ausztrál), 22.00 Ostromnapok, 22.05 Béke van bennem, 22.55 Nancy Wilson

Budapest 2

7.30 Gazdaképző, 8.00 Nemzetiségi magazinok, 10.30 Brodjanci '94, 11.05 Família Kft., 11.35 Jelképtár, 11.40 Musica Historica, 11.45 Martin György gyűjtéséből, 12.00 Terra X, 12.45 Csizó, 12.50 Napjaink, 13.00 Abigél, 14.15 RÉS, 14.25 Az állatok védelmében, 14.40 Azok a csodálatos állatok, 14.55 A bujdosó, 16.00 Autó 2, 16.30 Gyerekeknek, 17.00 Sport, 19.05 Família Kft., 19.45 A hónap művésze, 20.05 Friderikusz talk-show, 21.20 Zene-óra, 22.20 A színházcsináló

Duna Tv

9.05 Slapaj, 9.30 Szókraténusz, 10.10 Oroszlánzúvó fivérek, 10.35 Pinocchio kalandjai, 11.25 Első szerelem, 11.50 És hagyta beszélni a köveket, 12.05 Falak a szív körül, 12.35 Lesz-e holnap?, 13.00 Kerek és lépések, 13.45 Erdei pillanatok, 15.00 Cimbor, 16.00 Magyar szocióforó, 16.30 A jövő öröksége, 17.30 Mese, 18.00 Híradó, 18.15 A kétarcú nő (amer.), 19.40 Illúzió a szerelem, 20.25 A szőkevény, 21.00 Híradó, 21.15 Várak nálad vacsorára (amer.)

Pozsony 1

15.30 Triangulum, 16.10 Gazdag hagyományok, 16.35 Chaplin filmek, 17.20 Baywatch, 18.05 Receptek, 19.00 Esti mese, 19.10 Tévékaleidoszkóp, 19.30 Híradó, 20.10 A dicsőség kerekjei (ausztrál), 21.45 Mr. Bean, 22.40 Tangó, 23.40 Reklámmagazin

Pozsony 2

16.35 Kosárlabda, 17.05 Silesikő világcupa, 18.05 Európa mellékújtán, 18.30 Esti mese, 18.40 Kicsinyek műsora, 19.05 Az ókor nyomai, 19.30 Híradó, 20.05 Zenei klub, 21.15 Kultúra

Bécs 1

9.05 Amikor utoljára láttam Párizst (amer.), 10.55 Most kapd el, Jack (amer.), 13.10 A ház ura, 14.35 Az állatok paradicsoma, 15.00 Gyerekeknek, 17.10 X-Large, 18.05 Dr. Quinn, 19.00 Arany lányok, 19.30 Híradó, 20.15 Fogadjunk, hogy, 22.05 Réműlet a sötétben, 22.40 A cápák kincse (amer.)

Bécs 2

9.00 Gyerekeknek, 11.20 Sport, 14.05 Szórakoztató műsor, 16.30 Osztrák képek, 17.00 Mi újság vidéken?, 17.45 Gazdit keressünk, 18.45 Értesítő, 19.20 Szaván fogjuk, 19.30 Híradó, 20.15 A nagy balhé (amer.), 22.50 Kottan nyomoz

A Szlovák Rádió

magyar adása

10.00 Heti krónika, 10.45 Helyesen szlovákul, 10.50 Angol nyelvlecke, 11.00 Anyanyelvünk, 11.05 Családi térszék, 12.00 Hírek, 12.10 Köszöntő, 13.30 Új Hullám-Hossz, 14.05 Hazai tájakon, 14.35 Jazzmuzsika, 15.00 Szombat délután

VASÁRNAP

Budapest 1

7.25 A varázskorona, 7.55 Így szól az Úr!, 8.00 PC abc, 8.30 Leporellő, 11.00 Hazanéző, 11.45 Remetetemplom Pusztázámon, 12.05 Gyerekeknek, 13.05 A kisasszony (brazil), 15.05 Delta, 15.35 Örömhír, 16.00 Walt Disney bemutatja, 17.05 A cserépkályhák élete, 17.35 Unokáink sem fogják látni, 18.25 Szerencsekerék, 19.00 A Hét, 19.50 Híradó, 20.10 Lucinda Smith magánhárborúja (ausztrál), 21.55 XX. századi portrék, 22.50 Ostromnapok, 22.55 Don Quijote

Budapest 2

8.00 Juli-suli, 9.00 Tévemagiszter, 10.00 A magyar irodalom képes története, 10.30 Vallásosság a XX. században, 11.00 Sport, 12.40 Nótatévé, 13.05 A nagy küszöb, 14.00 Calypshow, 14.30 Tájak, városok, emberek, 15.05 A Korzikai püspök (svéd), 16.00 A férfi, aki tetszik nekünk, 16.50 Terra X, 17.40 Gyerekeknek, 18.10 P. S. I Love You (amer.), 19.00 Esti mese, 19.10 Tanulj meg fiácsmag komédiázni, 19.25 Orfeusz és Euridike, 20.55 Kelet-Európa Konferencia, 21.35 Telesport, 23.05 Ezredvégi beszélgetések

Duna Tv

9.05 Cape Rebel, 10.00 Sportképek, 12.05 Találkozás Roger testvérel, 12.55 Németalföldi kolostorok, 13.25 Dini, a kis dinoszaurusz, 13.35 Baywatch, 14.25 Lady egy napra (amer.), 16.00 Világtörténet, 16.45 Emlékképek, 17.00 Színházi élet, 17.30 Mese, 18.00 Heti hírmondó, 19.00 Zabriskie point (amer.), 20.50 Róna Viktor-émlékest, 21.45 Katedrálisok kora

Pozsony 1

14.15 Folkloorműsor, 14.50 A szél gyermekei, 15.20 Kirándulás a fiatalokba, 16.45 Rajzfilmsorozatok, 17.40 Kis ház a prérin, 18.35 A filmezés, 19.00 Gyerekeknek, 19.30 Híradó, 20.10 A három tenor, 21.10 A Casterbridge-i polgármester (brit), 22.05 Sporthíradó, 22.40 A fehér galamb (spanyol)

Pozsony 2

12.40 Lumen 2000, 13.10 A világ képeiben, 13.40 Mezőgazdasági év, 14.10 Nagy siker volt, 15.25 Receptek, 16.05 Sport, 18.00 Kivánságműsor, 18.30 Esti mese, 19.10 Egyházi műsor, 19.30 Híradó, 20.05 A téli olimpiáról

Bécs 1

9.00 Egy ház Jeruzsálemben, 9.05 Egy nyár Selikkal, a főkabébbel, 9.30 Szafari a pokolban (amer.), 13.10 Arany lányok, 13.35 Bingo Bongo (olasz), 15.10 Mr. Bean, a babysitter, 15.30 Gyerekeknek, 17.10 Melrose Place, 18.05 Baywatch, 19.00 Csendes kis otthonunk, 19.30 Híradó, 20.15 Örökkön örökké, 21.00 K1, 21.45 Híradó, 22.35 Legénylakás (amer.)

Bécs 2

9.05 Kisebbségeknek, 12.30 Sport, 14.50 A kaland világa, 15.35 Fekete-erdei lány (német), 17.15 Idősek klubja, 18.00 Vasárnap 6-kor, 18.25 Osztrák képek, 19.00 Ausztria ma, 19.30 Híradó, 20.15 Tethely, 21.45 Repülőgép-éltérítés (amer.), 23.25 Foxtrott (mexikói-svájci)

A Szlovák Rádió

magyar adása

10.00 Hírek, 10.15 Kölyökvilág, 10.45 Mese, 11.00 Cserkészhirodó, 11.10 Irodalmi mozaik, 11.30 Zenei körséta, 12.00 Hírek, 12.10 Köszöntő, 13.30 Világosság, 14.00 Hírek, 14.05 Zene, 14.15 Kapcsoljuk a BBC magyar adását, 15.00 Vasárnapi randevú

HÉTFŐ

Budapest 1

5.30 Falutévé, 6.00 Napkelte, 9.00 KÉK, 9.45 Walt Disney bemutatja, 11.30 Határváros, 14.30 Munkanélküli letter, 15.00 Vide-ák, 15.30 Repeta, 16.05 A helyszelleme, 16.25 Természet- és vadvédelem, 17.00 Kapcsolj bel!, 17.45 Maci Laci, 18.00 Engedjétek hozzám!, 18.05 Válaszolunk, 18.10 Csellengők, 18.15 Üzlet, 18.30 Szerencsekerék, 19.00 Gyereksarok, 19.15 Múza, 19.30 Híradó, 20.10 Patika, 20.45 Sztáro(c)k, 21.20 Panoráma, 21.50 Ostromnapok, 21.55 Az utolsó napok (angol), 22.50 XX. századi portrék

Budapest 2

17.05 A keresztapa (német), 17.50 Csizó, 18.00 Körzeti híradók, 18.14 Magyarország ma, 18.45 Telesport, 19.00 Sport, 21.00 A víg özvegy, 21.25 Mindent vagy semmit!, 22.00 Objektív, 22.40 Kékpercek, 22.45 Törékeny helyszín: Éden, 23.10 Egy élet margójára

Duna Tv

14.15 A Selyemút, 15.05 Gazdakör, 15.50 Irány a Mars, 16.30 Pufóka kalandjai, 16.40 Cimbor, 17.30 Majk, 17.40 Mese, 18.00 Híradó, 18.15 Jennie (angol), 19.05 Kocsár Miklós: Két népi imádság vegyeskarra, 20.00 Műteremtés, 20.45 Esti kérdés, 21.00 Híradó, 21.15 Szabófalvától San Franciscóig

Pozsony 1

15.25 Francia természetfilm-sorozat, 16.00 Gyerekeknek, 17.35 IQ, 18.05 Jennifer útja (ausztrál), 18.30 Szerencsekerék, 19.00 Esti mese, 19.10 Forró téma, 19.30 Híradó, 20.10 Foltok a napon, 21.25 Mesterművek, 21.40 Sergej Kopcsák énekes, 22.20 Kulturális revü

Pozsony 2

17.00 Angol nyelvlecke, 17.30 Rabszolgasors, 18.00 Helyi magazin, 18.30 Esti mese, 18.45 Hit fit, 19.00 A világ képeiben, 19.30 Híradó, 20.25 Sportextra, 21.00 Thomas Alva Edison

Bécs 1

9.05 Csendes kis otthonunk, 10.15 A nagy balhé (amer.), 13.35 Jog a szerelemre, 14.00 Rendelő a Bülowbogenen, 14.50 Gyerekeknek, 17.10 Wurlitzer, 18.05 Tanárunk, dr. Specht, 19.00 Csendes kis otthonunk, 19.30 Híradó, 20.15 Sporttalkshow, 21.00 Humor, 21.07 Oldalpillantások, 21.15 Hullámsír (amer.), 22.45 Hombre (amer.), 0.20 Honnan jössz, Johnny? (francia)

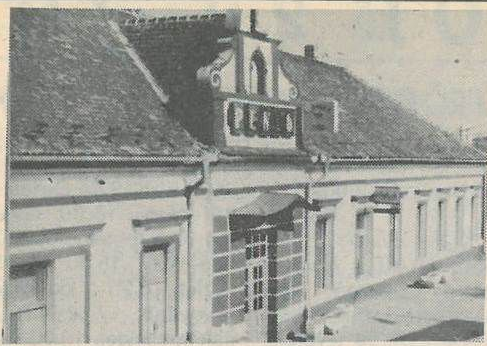
Bécs 2

14.00 Sport, 15.25 Kirándulás a tegnappal, 15.30 St. Benedikt lakói, 16.15 A szenvedély hatalma, 17.00 Vissza Narvikba, 17.30 Hársfa utca, 18.25 A kör lap, 19.00 A tartományok ma, 19.30 Híradó, 20.15 Anna Maria, 21.07 A hiúság üzlete, 22.00 Híradó, 23.20 Alice Plazmaországban, 23.25 Játssz újra, Nam!, 23.55 Csipkerózsika, 0.10 Bécsi vér (osztrák)

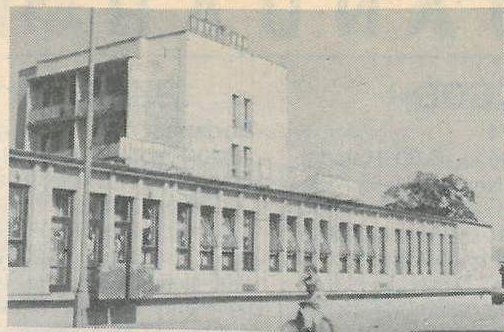
A Szlovák Rádió

magyar adása

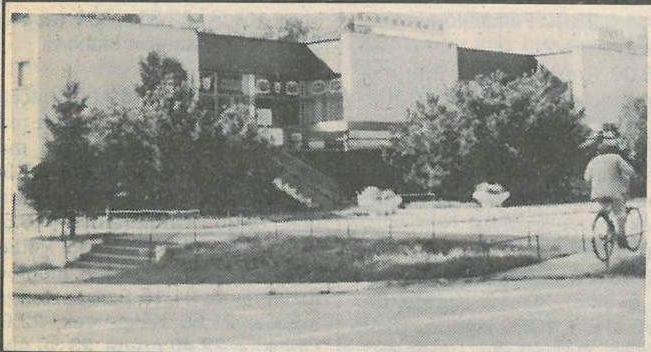
10.00 Hírek, 10.10 Sportmagazin, 14.30 Világosság, 15.00 Hírek, 15.05 Pavilon

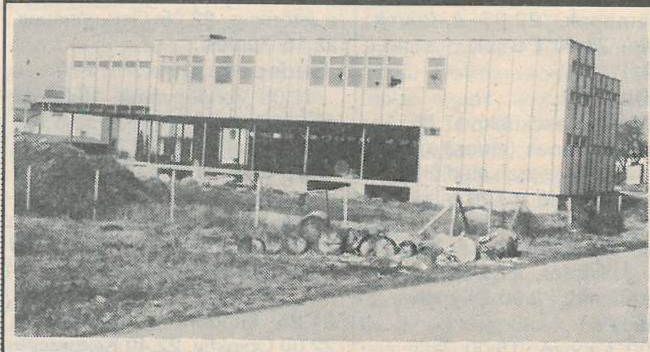
KOMÁROM - Pokol vendéglő

GÚTA - Vág szálló

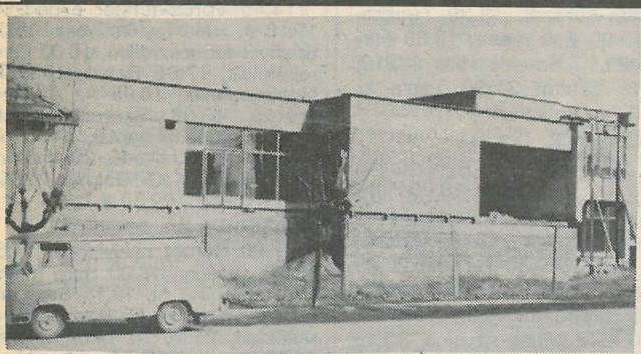

ÓRSZŰZFALU - Dunaj motoroscsárda

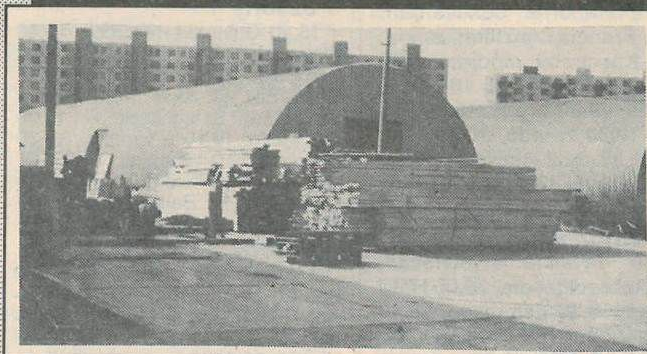

DUNAMOCS - bevásárlóközpont (befejezés előtt)

A komáromi JEDNOTA f.sz.
eladásra kínálja a következő üzemegységeit:

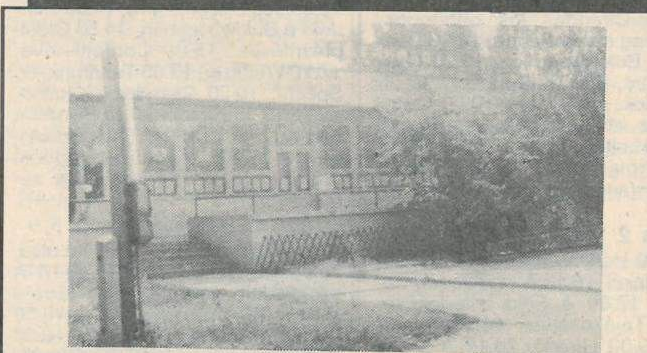
NEMESÓCSA - vendéglő és textilüzlet (befejezés előtt)

KOMÁROM - építőanyag-raktár és üzletház

HETÉNY - vendéglő (befejezés előtt)

CSICSÓ - vendéglő

Írásbeli jelentkezésüket a következő címre küldjék:
**Az épületek a megvásárlás után
más célokra is használhatók!**

JEDNOTA f.sz., 945 01 KOMÁRNO, Petőfiho 7, Elnöki titkárság
Telefon: 0819/624 85, Fax: 0819/626 78

Százéves bírósági perek

THÉMISZ PONGYOLÁBAN

Van abban egy kis anakronizmus, hogy az igazság istennőjét még ma is bekötött szemmel ábrázolják, sőt pallost is adnak az egyik kezébe, hogy csak úgy vaktában vágjon oda a nyaka közé gazdagnak, szegénynek, úrnak, parasztnak válogatás nélkül. Ez az ábrázolat jó lehetett Brutusz római konzul idejében, aki állítólag a saját fiát halálra ítélte, de nem jó most, mert hát harmadfélezer esztendő alatt egy kicsit bi-

Nem is volna semmi értelme annak, ha például a nevezett asszonyság istennői pózban, halálisan komoly ábrázolattal, kifent pallossal a markában ülne be János bíró szobájába, amikor a jó falusiak apró-cseprő csetepa-téit igazítja el, meg a becsületüket reperálja. Kivetnék érte nemcsak a fiskálisok, de maguk a vádlottak

is. Thémisz ónagysága tehát, ha kétszer hetenként a János bírónál megteszi a rendes látogatását, nem ölt magára parádés toalettet. Csak úgy bekötött fejfel, fűző nélkül, fehér babbal pettyezetett piros kartonpongyolában telepszik le az asztala mellé. Szinte azt hitelné az ember, hogy valami jóképű falusi menyecske, aki maga

is az igazságát keresi...

Kukkantsunk be hát egy-két tárgyalás erejéig a János bíró szobájába...

Most éppen egy összekarmolt ábrázatú gútai atyánkfia markolással a kilincset s erősen nyomja az ajtót befelé... Persze hiába... Nagysokára jön csak rá, hogy kifelé nyílik s így aztán si-

kerül bejutnia a járásbíró úr elé. Nyomban el is kezdi a panaszát: — Tekintetes uram, engem meggyilkoltak...

— Meggyilkolták ám a rezes ördögöt, hisz akkor nem jött volna ide a nyakamra, ha meggyilkolták volna.

— Már pedig akár hiszi a tekintetes úr, akár nem, engem bizony meggyilkoltak. Itt van róla a jó írás, a vízi report. (A laikusnak tudnia kell, hogy a gútai nyelvjárásból hiányzanak a finom büntetőjogi árnyalatok... Ott egy kis költői nagyítással a körmölés is gyilkosságnak neveződik.)

János bíró elolvassa a vízi reportot (orvosi látélet), s bölcsen megtudja belőle, hogy a meggyilkolt atyafi nyolc napon belül gyógyuló könnyű sérülést szenvedett. A napamasszony húzta végig a körmeit a képes felén valami nézeteltérés miatt. A panasz jegyzőkönyvbe diktáltatván, a mi gútai emberünk megnagyodva távozik, hogy a Nagy Ferenc korcsmájában egy ital bor mellett pihenje ki a „meggyilkoltatás” fáradalmait.

Kezdődnek a tárgyalások.

Persze megint gútai ügy kerül sorra, mert hát a „nemzet” erősen szaporodik és sok dolgot ad a tekintetes királyi járásbírósnak. A tárgyalás a panaszos kihallgatásával indul meg, akit egy szép holdvilágos estén egy kicsit elagyabugyáltak, s aki a szokásos torokköszörülés után a következőket adja elő:

— Tetszik tudni, tűzoltómajális volt az esküdt erdőben...

János bíró részéről barátságos intelem hangzik el:

— Vagy maradjon a tárgynál, vagy menjen a tűzoltómajálisra...

— Igenis, kérem alássan. Hát tetszik tudni a Pasmár Erazmus új korcsmát nyitott a Kis-Duna mellett...

Újabb barátságos intelem:

— Gyors vallomás és korcsmák mellőzése kéretik.

Végre kinyögi a „nemzet” bőbeszédű tagja, hogy a kérdéses napon, már tudniillik az ő elagyabugyáltatása napján a tűzoltómajálisról jövet betért a Pasmár Erazmus korcsmájába s ott egy deci dancingerrel leöblítvén a torkát, elindult hazafelé. A mondókáját aztán legsajátabb szavaival így fejezi be:

— Éppen hogy kiértem az alsó erdősorra, mert hát tetszik tudni, annak a végén lakom, az egyik szomszédom, az Árgyussi Péter, a másik meg a süket Kondé Balázs, mikor egyszerre csak nagy puffanást hallok a hátam mögött. Már — mondok — csak megnézem, hogy mi lehet a? Hátra pislantok, hát akkor látom, hogy engem ütnek.

Kiss Gyula

(Folytatása következik)

Amikor valóságos „tengeri csatákat” vívtak a naszádosok

KOMÁROM — A DUNA GIBRALTÁRA

(Befejezés az előző számból)

A magyarul naszádnak nevezett hadihajótipusok a XVI. században jelentek meg. Magának a naszádnak az eredete nem teljesen tisztázott, egyes történészek szerint az első ilyen felépítésű hajók Nassau városában épültek, s innen a német elnevezésük: nassauer, azaz Nassau városából származó. A nassauer szót azután eleink naszádra magyarosították volna. De hogyan is nézett ki egy naszád? Egykorú leírások és metszetek alapján tudjuk, hogy karcsú, mintegy 16–18 méter hosszú, tölgyfából, illetve lucfenyőből épült, kis merülésű, jó manőverező-képességű hajók voltak, amelyeknek a fő hajtóerejét a hajó két oldalán elhelyezett mintegy 18 evező képezte. Az evezősök egymás után elhelyezett padokon ültek, s mellettük álltak teljes fegyverzetben a váltótársaik. A hajó orrára a komáromiak farkasfejet faragtak, s ez nemcsak félelmet keltő dísz volt, hanem döfőfegyver is, amellyel az ellenséges hajót meglékeltek. A naszádok orr-részen egy kisebb ágyú volt, amely 40 fontos, azaz mintegy 20 kg-os vasgolyót tudott kiröpíteni. Ezt két tűzer, azaz ahogyan eleink mondták, pattanyús kezelte. A puskaport egy sátorzerű alkalmatossággal védték a nedveség ellen. Hasonló felépítmény volt a hajó tatján, amelyben a parancsnok, illetve a kormányos tartózkodott. A naszád közepén egy ún. latin vitorla szolgáltatta kedvező széljárás esetén a segéd hajtóerőt. Istvánffy szerint a komáromi naszádokon 33 ember teljesített szolgálatot. A hajókat egyébként rendszerint feketére festették és az oldalukon egy hosszú fehér csík volt. A török naszádok külseje megegyezett a magyarokéval.

Külön említést érdemel a naszádok lobogója. Sajnos a XVI.—

XVII. századból nem maradt ránk naszádos lobogó, de a komáromiak büszkeségére szolgálhat, hogy az első ránk maradt lobogó itteni naszádon lengett. Csonkareti Károly ír a belgrádi Nemzeti Múzeum gyűjteményében őrzött komáromi lobogóról a Hadihajók a Dunán című művében: „Piros selyemből készült, fecskefark alakú, 60 cm széles és 2,65 m hosszú. Előlapján arany babérkoszorúval övezve zöld hármashalom, tetején a magyar korona látható, fölötte kettős kereszt. A koronát két oldalról aranyhímzésű kezekben tartott rövid, görbe kardok védelmezik. A lobogón aranyhímzésű felirat Et Pro (És érte). A lobogó hátlapján arany babérkoszorúban szintén hármashalmon három arany lilium látható, melyeket arany méhraj repked körül. Itt a felirat: Et Apibus (És a méhektől).” Hoefnagel Komáromot ábrázoló metszetén (1595) már háromsávú (piros, fehér, zöld) lobogókat lengett a naszádokon a szél.

1543-ban a korábbi ostrom alkalmával szétlőtt komáromi várfalakat földáncokkal, palánkokkal egészítették ki. A Vág-Dunát és a Dunát háromsoros facölöpökkel zárták el, s átjárót csak közvetlenül a vár alatt, az ágyúk hatósugarában hagytak. Feltehetően ekkor zárták el a várat a városból, illetve Csallóköztől egy széles vizesárokkal, amelyen fahíd vezetett a várba, ahol német helyőrség szolgált, s amikor a magyar katonák be akartak menni, a napu előtt le kellett tenniük fegyvereiket. Ebben a széles vizesárokban teleltek át a komáromi naszádok, amelyeket korábban télvíz idejére ki kel-

lett vontatni a partra. 1545-ben 31 naszád és mintegy 900 főnyi legénység szolgált Komáromban Tornóczy András parancsnoksága alatt. Éves fenntartási költségük 2674 forint volt. Thelekessy Imre 1551-ben 17 naszáddal és 629 naszádosal megtámadta Esztergomot. 1585-ben 400 német katona és 200 huszár őrizte a várat, a Vágon 10 darab 22 evezős naszád horgonyzott, míg a Dunán 10 naszád cirkált. A naszádosok Komárom 1594-es ostromakor is nagy szerepet játszottak a vár védelmében. Szapata Ferenc vajda vezetésével áthajóztak Szőnybe és beszőgéztek Szinán basa ott elhelyezett ágyúit. A török korban, amikor éppen „békeidők” jártak, a komáromi naszádosok egészen Izsáig kísérték le a Dunán közlekedő hajókat, ahol azok kíséretét átvették a török naszádok.

Virtus, bátorság és helytállás tekintetében a vitéz komáromi naszádosok méltó társaik voltak a végvári vitézeknek. Sorsukban minden tekintetben osztoztak, hiszen olykor éveik nem érkezett meg a királyi kamarától a zsoldjuk. Annak érdekében, hogy élelemmel ellássák magukat és családjukat, halásztak a Dunán és a Vágon. Ennek leginkább a komáromi, a gútai és a naszádvadi halászközösségek kárát. Pannaszkodtak is eleget a komáromi várkapitánytól, de mindhiába. Takáts Sándor Komáromi daliák a XVI. században című munkájában írja többek között, hogy még a végvári vitézélet letűnése után is utcanévek őrizték Komáromban a hajdani legkiválóbb naszádosok emlékét. Ilyen volt például Maróthi Nagy István, Maróthi Nagy Mihály, Csapó Pál vajda, Huszár Mátyás, Olasz György, Izdenczy István, Bognár Márton vajda, Filléros János és Buday Lázár.

N. I.

GRATULÁLUNK

Névnapjukon szeretettel
köszöntjük

január 14-én *Bódog*
január 15-én *Lóránt*
január 16-án *Gusztáv*
január 17-én *Antal*
január 18-án *Piroska*
január 19-én *Sára*

január 20-án *Sebestyén*
nevű kedves olvasóinkat,
valamint mindazokat, akik
ezen a héten ünneplik szüle-
tésnapjukat.

ÚJSZÜLÖTTEK

**A komáromi kórházban
születtek:** az ógyallai Sztójka
Péter, a perbeti Benkó Ákos,
a komáromi Nagy Klaudia, a
pathi Vermeš Luca, a komá-
romi Horňák Bianka és Már-
ton, a marcelházi Ďurčovič
Natália, a komáromi Kacz Ro-
nald, a komáromi Horváth Er-
vin, a gútai Leczkési Gábor,
a komáromi Baláz Márton, a
dunaradványi Púchovský
Szonja, az ekeli Škultéty Lu-
kács, a komáromi Kovács Ti-
bor, a komáromi Dobre Bar-
bara, az ekeli Hajtman Lajos
és a komáromi Horváth Krisz-
tián.

HALÁLOZÁS

Az elmúlt napokban örök-
re távoztak sorainkból: a
megercsi Forgács Krisztina
(66 éves), az ógyallai Varga
József (51 éves), a nemesó-
csai Faraga Mihály mérnök
(70 éves), a hetényi Rapcza
István (53 éves), az ekeli
Gőcze Matild (71 éves), a ko-
máromi Korim Pál (64 éves)
és a komáromi Hajósi Ilona
(84 éves).

Emléküket megőrizzük!

Címváltozás!

AZ APLIKO
számítástechnikai vállalat
január 16-tól új székhelyre,
a komáromi Munka utca 8.
szám alá költözött.

A keszegfalvai

LLSA NYOMDAÜZEM

Új utcai telephelyéről
átköltözött a
Vízvár utca 238. szám alá.
Új telefonszáma: 92358.

Köszönjük, hogy
megvásárolta
lapunkat,
és gyarapította
a **Dunatáj**
olvasóinak
széles táborát!

L a b d a r ú g á s

Bár a rügyfakadásra még várni
kell, a járási labdarúgó-szövet-
ségben már megjelölték azt a ti-
zenhárom munkaszüneti napot,
amelyeken sor kerül az 1994/95-
ös bajnokság tavaszi küzdelmei-
re. A második és harmadik osz-
tály, valamint az ifjúságiak tizen-
negyedik fordulóját március 26-
án bonyolítják le. Áprilisban és
májusban öt, illetve négy mérkő-
zésre kerül sor. A hajrát, azaz az
utolsó három forduló június 4-
én, 11-én és a szezonzáró mér-
kőzéseket 18-án játsszák. Mivel a
játékvezetői testület kevés bíróval
rendelkezik, nincs kizárva, hogy
egyes mérkőzéseket szombati
napokon kell majd lejátszani.

A diákbajnokság keleti csoport-
jában március 25-én szombaton,
a nyugati „csallóközi” csoportban
április 8-án szombaton kezdődik
majd a pontvadászat. A szakosz-
tályokban sem tétlenkednek. Az
év első hónapjának hátralevő ré-
szében az alapozó, februárban

és március első felében a formá-
bahozó edzésekkel, barátságos
előkészületi mérkőzésekkel ké-
szülnek a csapatok.

Játékvezetői tanfolyam

A járási labdarúgó-szövetség
játékvezetői testülete 1995. fe-
bruár 4-én szombaton játékveze-
tői tanfolyamot rendez. Akik ked-
vet éreznek a bírói feladatok el-
látására, jelentkezzenek! Cím: Já-
rási labdarúgó-szövetség, Komá-
rom, Kertész utcai lépcsőzetes
irodaház III. emelete. Telefon-
szám 34 36 és 45 05.

Sakk

Berza István mérnök, komá-
romi sakköző, aki a Bátorkeszi Me-
opta sakkosztályába igazolt,
az elmúlt esztendő országos baj-
nokja lett levelezési sakkban.

-bd-

BRUTTI & FRUTTI

FIRMA BRHLÍK - KAMENIČNÁ
ul. Čalovecká 24, telefon: 92277, 13 és 16 óra között 923 28

felvezet másodállásba

ZÖLDSÉGFELVÁSÁRLÓKATI

STK-ra vár a kocsija?

* felkészítjük * levizsgáztatjuk *

METAL
KOMARNO

0819/637 24
NON STOP!

Személygépkocsik és karosszériák javítását,
STK-ra való felkészítését
rövid határidővel vállalom.

Cím: Tóth Sándor,
Kúpeľná 762,
946 14 Zemianska Olča,
telefonszám: 96 333, vagy 963 54.

ISMERKEDÉS

• 42/77/174. Ismerkedni sze-
retnék özvegy vagy elvált
hölgygel 42 éves korig házasság
céljából. Szeretem a zenét, spor-
tot, vizet, természetet, táncot és
a hűséges barátságot. Ha leg-
alább kettőben te is így döntesz,
akkor küldj fényképes levelet an-
nak a független, nemdohányzó,
absztinens, magányos fiatal-

embernek, aki nem tűri már a ma-
gányt. Jelige: *Kettesben oly gyö-
nyörű lesz minden.*

• 60 éves, 172 cm magas, erő-
sebb testalkatú, egyedül élő öz-
vegy kisiparos szeretne megis-
merkedni nyugdíjas tanítónővel
(nem feltétel). Saját kertés házzal
rendelkezem. Jelige: *Oroszlán.*

dunatáj

Hirdetőirodánk címe: Linda baby centrum, Győri utca 31., 946 03 Kolárovo. Telefon és üzenet-
rögzítő 0819/60241. Előfizetési díj egész évre 156 korona, félévre 78 korona. Előfizetéseket elfogad
minden lapkézbesítő és postahivatal. Kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza.
Szedés és tördelés DANUBIUS-press. Nyomja a Keszegfalvai LLSA Nyomdaüzem. Terjesztő a
Postai Hírlapszolgálat és az UNITOP.

Regisztrációs szám: MK 190/90.

APRÓ- HIRDETÉS

• **Eladó** kitűnő állapotban lévő
zongora. Érdeklődni lehet a
0819/932 87-es telefonszámon.

• **Eladó** Gúta központjában egy
9,7 áras telken álló családi ház
(1967). Érdeklődni lehet Gútán a
Křížná 11-es szám alatt, vagy az
esti órákban a 64207-es telefon-
számon.

• **Eladó** fával kombinált, telje-
sen új ülőgarnitúra 15 000 kor-
náért. Cím: Horváth Sándor, He-
tény, Fő út 73.

• **Eladó** kitűnő állapotban lévő
Sholze zongora. Ár megegyezés
szerint. Érdeklődni lehet a
0709/524 926-os telefonszámon.

• **Eladó** szekrényes AVIA 30,
motor generáljavitás után. Érde-
klődni lehet a 0819/30 76-os tele-
fonszámon.

• **Eladók** hízósertések. Érde-
klődni lehet 7 és 18 óra között Vel-
sitz Józsefnél, Gadócon, a 64-es
szám alatt.

• **Eladó** 170 kg körüli hízósertés
Gútán. Érdeklődni lehet munkaidő
alatt a 941 503-as, 16 óra után a
942 585-ös telefonszámon.

• **Predám** rodinný dom na 11 áro-
vom pozemku (voda, plyn). Cena
podľa dohody. Telefón: Nová Stráž
82 160.

• **Eladó** tiszta búza (zsákot kell
hozni) Komáromban. Érdeklődni le-
het Benében, a Rofnícka škola 52
cím alatt.

• **Vennék** újfajlandi kutyakölykök.
Ajánlataikat a következő telefon-
számra kérem: 0818/84 45.

• **Eladó** családi ház 20 áras tel-
ken Okánikóvón. Érdeklődni lehet
Ekelén, a 128-as házszám alatt.

• **Eladó** 3-szobás szövetkezeti
lakás Komárom belvárosában. Tele-
fonszám: 0819/29 153.

• **Eladó** 3-szobás szövetkezeti
lakás Komáromban. Cím: Meštianska
ka 24/13, Komárno (egész nap).

• **Komáromban**, a Jókai utcában
bérbe adó 23 négyzetméteres, vál-
galkozás céljára alkalmas helyiség.
Érdeklődni lehet a 42 95-ös telefon-
számon.

• **Eladó** új, emeletes családi ház
Gútán. Érdeklődni lehet a 0819/941
396-os telefonszámon.

• **Csehországi vállalat számára**
végzett otthoni munkát kínálok.
Bélyeggel ellátott válaszboríték ellen-
ében. Cím: Pinke László, Új utca
8, 946 32 Marcelháza.

• **Eladó** családi ház. Cím: Komá-
rom, Singellő, Szinyei utca 19.

• **Eladó** 130 kg-os hízósertés. Ér-
deklődni lehet a 942 080-as tele-
fonszámon.

• **Vennénk** Gútán egy háromszob-
bás, valamint egy garzonlakást.
Ajánlataikat a 0819/941 396-es tele-
fonszámra kérjük.

• **Eladó** garázs a Singellő előtti
aluljáró jobb oldalán, 60 ezer kor-
náért. Telefonszám: 0819/62732.